

מאור אהרן

פרשת ויקרא

את חשיבות המקום של בין שני הכרובים, והא דכתיב מאהל מועד י"ל דהנה כתיב (במדבר נשא פ"ז מקרא ט') ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת אשר על ארץ העדות מבין שני הכרובים וידבר אליו ופרש"י וז"ל ובבא משה שני כתובים המכחישים זה את זה שלישי בא והכריע ביניהם כתוב אחד אומר (ויקרא א') וידבר ה' אליו מאהל מועד והוא חוץ לפרכת וכתוב אחד אומר (שמות כ"ה) ודברתי אתך מעל הכפרת ובא זה והכריע ביניהם משה בא אל אהל מועד ושם שומע את הקול הבא מעל הכפרת מבין שני הכרובים הקול יוצא מן השמים לבין שני הכרובים ומשם יצא לאוהל מועד עכ"ל והשתא לפי"ז י"ל דלכך כתיב מאהל מועד והיינו לומר דכשבא משה לפתח אוהל מועד אז שמע הדיבור ולא שבא עד בין שני הכרובים.

א' ב'. דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם. פרש"י וז"ל אדם מה אדם הראשון לא הקריב מן הגזל שהיה הכל שלו אף אתם לא תקריבו מן הגזל עכ"ל, הנה אף דלכאורה אין זה ממש דומה וטעמא דהא דאדם הראשון לא הקריב מן הגזל הוא מפני שהכל היה שלו וכדכתב רש"י בלשונו, ומשא"כ אנו שאין הכל שייך לנו, מ"מ י"ל דאין הכונה ללימוד מאדה"ר עלינו דכמו שהוא עשה כן אנו נעשה, אלא הכונה שתהיה המציאות אצלנו בלא גזל כמו שהיה אצל אדה"ר המציאות בלא גזל.

וכעין לימוד זה מצינו בהא דתנן (מנחות) מה הפסח שהוא בא בחובה אינו בא אלא מן החולין כו', ופירש הרע"ב וז"ל מה פסח כו' דפסח מצרים לא בא אלא מן החולין שעדיין לא היתה

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר. פרש"י וז"ל ויקרא אל משה לכל דברות ולכל אמירות ולכל צווים קדמה קריאה לשון חבה שמלאכי השרת משתמשים בו שנאמר וקרא זה אל זה כו' עכ"ל, יל"ה מה שייך לשון חבה אצל מלה"ש, וי"ל דהנה ארז"ל (תנחומא ויגש) שהמלאכים מהם יש שעשויים ממים ומהם יש שעשויים מאש, ובכדי שיוכלו לומר קדושה, והיינו הא דכתיב וקרא זה אל זה וגו' וכדלעיל, הקב"ה עושה ביניהם שלום וכדכתיב (איוב כ"ה ב') עושה שלום במרומיו, וזה החיבה אצלם שנעשה שלום ביניהם כדי לשבח את השי"ת.

ודאיתנן להכי נכון להביא בכאן מה שכתב בזרע יצחק (אבות פ"ב מ"ז) וז"ל, רע"ב ד"ה מרבה צדקה מרבה שלום שנאמר והיה מעשה הצדקה שלום ויש ליתן טעם מה ענין צדקה לשלום כו' ועו"ל מרבה שלום קאי אגוף האדם דידוע דיש בו ד' יסודות מים רוח אש עפר והרוח מפסיק בין האש למים וכשהאדם חוטא מסתלק הרוח ואז גובר האחד על השני ומת ואם האש גובר נופל בחולי חום ואם המים גובר נופל בחולי הצינה ונראה דלכך אנו מתפללין עושה שלום כו' דה"פ עושה שלום במרומיו בין אש למים כנ"ל הוא יעשה שלום עלינו דגם אנו צריכין כשלום הזה והא בהא תליא וז"ש צדקה תציל ממות שע"י צדקה עושה שלום למעלה ונעשה גם בגופו שלום וניצל ממות לחיים, עכ"ל.

עוד פרש"י וז"ל מאהל מועד לאמר יכול מכל הבית ת"ל מעל הכפרת יכול מעל הכפרת כולה ת"ל מבין שני הכרובים עכ"ל, קצת יל"ה דא"כ לימא קרא רק מבין שני הכרובים ולא מאהל מועד ולא מעל הכפרת, וי"ל דהא דכתיב מעל הכפרת היינו משום דרצה הכתוב להזכירנו בזה

להם שום תבואת מעשר שני שאין מעשר אלא משנכנסו לארץ ומה פסח מצרים לא בא אלא מן החולין אף פסח דורות אינו בא אלא מן החולין שהרי הוא אומר ועבדת את העבדה הזאת בחדש הזה שיהיו כל עבודת החודש הזה כזה של מצרים עכ"ל, והנה בשלמא אי הוה מעשר גם קודם שנכנסו לארץ ואעפ"כ היו אומרים דאין פסח בא אלא מן החולין מפני איזה טעם אז הוה לימוד ממש דכמו דהתם הפסח לא בא אלא מן החולין אע"פ שהיה אפשר להביאן מן המעשר לולי הדין, כן עתה לדורות לא יביאו אלא מן החולין, אבל השתא דלא הוה מעשר קודם שנכנסו לארץ א"כ היאך ילפינן מאתו הזמן דפסח מצרים לכל הדורות, דהא איכא לחלק טובא, דאילו התם דלא הביאו אלא מן החולין

היינו משום שלא היה אז מעשר רק חולין, אבל עתה לדורות דאיכא מעשר אמאי לא מביאין אף שלא מן החולין והיינו ממעשר, ובזה מצינו דשייך לימוד דכמו דהוה התם אף הכא בעי למיעבד, וזהו כמש"כ לעיל גבי גזל דכמו דמצינו אצל אדה"ר שלא גזל ה"נ אינו בעינן למיעבד, ואע"פ דאיכא חילוק, וק"ל.

עוד פרש"י וז"ל תקריבו מלמד ששנים מתנדבים עולה בשותפות עכ"ל, אפשר דרש"י פירש כן מהא דבתחילה אמר הכתוב "אדם" כי יקריב מכם "קרבן" בלשון יחיד וכאן אמר הכתוב בלשון רבים.

בברכה מרובה, בידידות רבה,

אהרן בהגאון הגדול ר' יעקב הלוי שליט"א גרנדש

חזון איש 2/2 זכרון יעקב, ארץ ישראל. פל: 0548408381